

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6223/2567

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ร้อง นาย ก. กับพวก ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 715, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 52

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านที่ 5 เป็นผู้รับจ้างนองทรัพย์สินโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ผู้คัดค้านที่ 5 จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ย่อมได้รับการคุ้มครองสิทธิของตน ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งให้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไปคืนให้แก่ผู้เสียหายหรือสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ตามมาตรา 52 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) จึงต้องนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ก่อนนำเงินไปคืนให้แก่ผู้เสียหาย ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่บัญญัติให้ผู้มีส่วนได้เสีย ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยของหนี้ที่ค้างชำระจนถึงวันขายทอดตลาดเท่านั้น เมื่อศาลจังหวัดนครปฐมมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านที่ 5 ได้รับดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ผู้คัดค้านที่ 5 ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในฐานะผู้รับจ้างนองทรัพย์สิน ย่อมได้รับความคุ้มครองสิทธิตาม ป.พ.พ. มาตรา 715 (1) และคำพิพากษาของศาลจังหวัดนครปฐม ผู้คัดค้านที่ 5 จึงมีสิทธิได้รับชำระหนี้ต้นเงินที่คงค้างชำระตามสัญญาจ้างพร้อมด้วยดอกเบี้ยจนกว่าจะชำระเสร็จ

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินตามเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข 5 จำนวน 13 รายการ รวมราคาประเมินทั้งสิ้น 17,275,000 บาท พร้อมดอกผลไปคืนหรือชดเชยคืนแก่ธนาคาร ท. ซึ่งเป็นผู้เสียหายแทนการสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน หากมีทรัพย์สินเหลือก็ขอให้ตกเป็นของแผ่นดินต่อไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 49, 51, 58 ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านขอให้ถอนคำสั่งอายัดและคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 ตามมาตรา 51/1 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง และคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้คัดค้านที่ 2 ในฐานะผู้รับซื้อฝาก หากต้องนำทรัพย์สินรายการนี้ไปคืนหรือชดเชยให้แก่ผู้เสียหาย ขอให้คืนเงิน 1,900,000 บาท อันเป็นราคาค่าสินไถ่จากการขายฝากพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้คัดค้านที่ 2 ผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 4 ยื่นคำคัดค้านขอให้นำทรัพย์สินที่ยึดไปคืนหรือชดเชยให้แก่ผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 4 ผู้คัดค้านที่ 5 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องหรือมีคำสั่งให้คุ้มครองสิทธิของผู้คัดค้านที่ 5 ในฐานะเป็นผู้รับประโยชน์ในที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และหากมีการบังคับขายทอดตลาดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ขอให้ผู้คัดค้านที่ 5 ได้รับชำระหนี้เงินกู้จากการขายทอดตลาดจนครบก่อนตามสิทธิ เจ้าหนี้บุริมสิทธิตามกฎหมาย ผู้คัดค้านที่ 6 และที่ 7 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้คัดค้านที่ 6 และที่ 7 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมายเลข ร.5 รายการที่ 1 ถึงที่ 7 ที่ 10 และที่ 11 พร้อมดอกผล (หากมี) ไปคืนหรือชดเชยให้แก่ธนาคาร

ท. ผู้เสียหายให้นำทรัพย์สินรายการที่ 12 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นเงิน 1,620,000 บาท หากมีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้เสียหาย แต่หากขายทอดตลาดได้เงินไม่ถึงจำนวนดังกล่าว ส่วนที่ขาดให้เป็นพนักกันไปให้นำทรัพย์สินรายการที่ 8 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 2 เป็นเงิน 1,900,000 บาท หากมีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้เสียหาย แต่หากขายทอดตลาดได้เงินไม่ถึงจำนวนดังกล่าว ส่วนที่ขาดให้เป็นพนักกันไปให้นำทรัพย์สินรายการที่ 9 ออกขายทอดตลาดโดยปลอดจำนองนำเงินไปคืนให้แก่ผู้เสียหายก่อนผู้คัดค้านที่ 5 เป็นเงิน 630,000 บาท ส่วนที่เหลือให้นำไปชำระหนี้ผู้คัดค้านที่ 5 จนกว่าจะครบถ้วนตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ผบ. 462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม หากยังมีเหลือให้นำไปชดเชยคืนแก่ผู้เสียหาย แต่หากขายทอดตลาดได้เงินไม่ถึงจำนวนที่ต้องนำไปคืนให้แก่ผู้เสียหายและนำไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ตามลำดับ ส่วนที่ขาดให้เป็นพนักกันไป แต่ไม่ตัดสิทธิผู้คัดค้านที่ 5 ในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินอื่น ๆ ของนางสาวนิชาพัชรและนายศรีเมือง ในหนี้ที่ยังขาดอยู่จนกว่าจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วนตามคำพิพากษาในคดีดังกล่าว และให้นำทรัพย์สินรายการที่ 13 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 6 และที่ 7 เป็นเงิน 3,000,000 บาท หากมีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้เสียหาย แต่หากขายทอดตลาดได้เงินไม่ถึงจำนวนดังกล่าว ส่วนที่ขาดให้เป็นพนักกันทั้งนี้ หากผู้เสียหายได้รับชดเชยค่าเสียหายคืนครบจำนวน 56,669,970.44 บาท แล้ว ส่วนที่เหลือให้ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 49 วรรคหก คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงที่ 5 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้นำทรัพย์สินรายการที่ 9 ออกขายทอดตลาดโดยปลอดจำนองนำเงินไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ผบ. 462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม โดยคิดดอกเบี้ยได้จนถึงวันขายทอดตลาดทรัพย์สินเสร็จ หากยังมีเหลือให้นำเงินดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยไปใช้คืนแก่ผู้เสียหาย นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คืบค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ส่วนที่เกินกว่า 200 บาท ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์นอกจากนี้ให้เป็นพับ ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 5 ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ฎีกาโต้แย้งกันรับฟังเป็นยุติว่านางสาวนิชาพัชร เป็นลูกจ้างท้ายที่นั่งสำนักงานพระคลังข้างที่ มีหน้าที่ทำบัญชีรายรับรายจ่ายของมูลนิธิอานันทมหิดล ได้จัดทำบันทึกขออนุมัติจ่ายเงินพระราชทานทุนส่งเสริมบัณฑิตและใบถอนเงินเสนอนายเกษมและนายพลากร องคมนตรี เพื่อลงนามในบันทึกการขออนุมัติจ่ายเงินและใบถอนเงินจากบัญชีของมูลนิธิอานันทมหิดล ธนาкар ท. เลขที่บัญชี 401061xxxx นำไปมอบให้แก่ผู้รับทุน หลังจากนายเกษมและนายพลากรลงนามในบันทึกการขออนุมัติจ่ายเงินและใบถอนเงินดังกล่าวแล้ว นางสาวนิชาพัชรได้แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงิน หรือทำการปลอมลายมือชื่อนายเกษมและนายพลากรในใบถอนเงิน ซึ่งเป็นการปลอมเอกสารสิทธิเมื่อระหว่างวันที่ 3 มิถุนายน 2552 ถึงวันที่ 7 มิถุนายน 2561 แล้วนำใบถอนเงินดังกล่าวไปถอนเงินจากธนาкар ท. ผู้เสียหาย ทำให้ผู้เสียหายหลงเชื่อให้ถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของมูลนิธิอานันทมหิดล 56,669,970.44 บาท นางสาวนิชาพัชรนำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดไปซื้อทรัพย์สินให้แก่ตนเอง เครื่องมือ และคนใกล้ชิด คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณารายงานและข้อมูลการทำธุรกรรมประกอบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ แล้ว มีมติให้พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตรวจสอบการทำธุรกรรมของนางสาวนิชาพัชรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง แล้วตรวจยึดและอายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวรวม 15 รายการ คณะกรรมการธุรกรรมประชุมแล้วมีมติว่าทรัพย์สินที่ยึด

และอายุได้ชั่วคร่าว 13 รายการ รวมราคาประเมินทั้งสิ้น 17,275,000 บาท พร้อมดอกผลเป็น ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิ ลักทรัพย์ และฉ้อโกงตาม ประมวลกฎหมายอาญา อันมีลักษณะเป็นปกติธุระ เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (14) (18) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และมีมติให้เลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขอให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แต่เนื่องจากมีผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน จึงมีมติให้เลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขอให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้นำ ทรัพย์สินพร้อมดอกผลไปคืนหรือชดใช้คืนแก่ผู้เสียหายแทนการสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของ แผ่นดิน หากยังมีทรัพย์สินเหลือก็ขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน สำหรับทรัพย์สินรายการที่ 1 ถึงที่ 3 ที่ 7 ที่ 10 และที่ 11 ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติตามคำสั่งศาลชั้นต้นว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ เกี่ยวกับการกระทำความผิด ส่วนทรัพย์สินรายการที่ 9 ที่ดินโฉนดเลขที่ 112713 พร้อม สิ่งปลูกสร้างเลขที่ 48/438 มีผู้คัดค้านที่ 5 เป็นผู้รับจ้างโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน แต่ ทรัพย์สินดังกล่าวมีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดรวมอยู่ด้วยเป็นเงิน 630,000 บาท และ คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินรายการที่ 12 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ ผู้คัดค้านที่ 1 รายการที่ 8 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 2 และรายการที่ 13 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระสินไถ่แก่ผู้คัดค้านที่ 6 และ ที่ 7 ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 6 และที่ 7 ไม่อุทธรณ์ คดีระหว่างผู้ร้องกับผู้คัดค้านที่ 1 ที่ 2 ที่ 6 และที่ 7 จึงยุติไปตามคำสั่ง ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้นที่มีคำสั่งให้นำทรัพย์สินรายการที่ 4 ถึงที่ 6 พร้อมดอกผล (หากมี) ไปคืนหรือชดใช้ให้แก่ผู้เสียหาย ผู้ร้องไม่ฎีกาในส่วนนี้ ส่วนผู้คัดค้าน ที่ 3 และ ที่ 4 ไม่ได้รับอนุญาตให้ฎีกา คดีระหว่างผู้ร้องกับผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 4 จึงยุติไปตาม คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้คัดค้านที่ 5 มีสิทธิได้รับเงินที่ได้ จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการที่ 9 ก่อนนำเงินไปชดใช้คืนหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ ผู้เสียหายหรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 52 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) บัญญัติว่า "ในกรณีที่ศาลเห็นว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็น ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ถ้าศาลไต่สวนคำร้องของผู้ที่อ้างว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียตาม มาตรา 50 วรรคสอง แล้วเห็นว่าฟังขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าว ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินไปคืนหรือชดใช้คืนหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายตาม มาตรา 49/1 หรือสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 51 โดยจะกำหนดเงื่อนไขด้วยก็ได้" เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านที่ 5 เป็นผู้รับจ้างทรัพย์สินรายการที่ 9 โดยสุจริตและมี ค่าตอบแทน ผู้คัดค้านที่ 5 จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ผู้คัดค้านที่ 5 ย่อม ได้รับการคุ้มครองสิทธิของตนก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งให้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไปคืนให้แก่ ผู้เสียหายหรือสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ตามมาตรา 52 วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) จึงต้องนำเงินที่ได้ จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการที่ 9 ไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ก่อนนำเงินไปคืนให้แก่ ผู้เสียหาย ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดไปชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ก่อนผู้เสียหายนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของ ผู้คัดค้านที่ 5 ว่า ผู้คัดค้านที่ 5 มีสิทธิได้รับชำระดอกเบี้ยของหนี้ที่ค้างชำระจนกว่าจะชำระเสร็จ หรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 715 บัญญัติว่า "ทรัพย์สินซึ่งจำนอง ย่อมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้กับทั้งค่าอุปกรณ์ต่อไปนี้ด้วย คือ (1) ดอกเบี้ย..." โดยไม่มี

บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่บัญญัติให้ผู้มีส่วนได้เสียตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยของหนี้ที่ค้างชำระจนถึงวันขายทอดตลาดเท่านั้น นอกจากนี้ ศาลจังหวัดนครปฐมมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม ให้ผู้คัดค้านที่ 5 ได้รับดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม การกำหนดให้ผู้คัดค้านที่ 5 ได้รับดอกเบี้ยจนถึงวันขายทอดตลาดนั้น ย่อมไม่ชอบด้วยเหตุผลในการที่จะคุ้มครองสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้น ผู้คัดค้านที่ 5 ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในฐานะผู้รับจ้างนองทรัพย์สินรายการที่ 9 ย่อมได้รับความคุ้มครองสิทธิตามมาตรา 715 (1) และตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม ผู้คัดค้านที่ 5 จึงมีสิทธิได้รับชำระหนี้ต้นเงินที่คงค้างชำระตามสัญญาจ้างนองพร้อมด้วยดอกเบี้ยจนกว่าจะชำระเสร็จ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้คิดดอกเบี้ยได้จนถึงวันขายทอดตลาดมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 5 ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้นำเงินไปชำระหนี้แก่ผู้คัดค้านที่ 5 ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ผบ. 462/2563 ของศาลจังหวัดนครปฐม พร้อมดอกเบี้ยจนกว่าจะชำระเสร็จ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ฉัตรชัย ไทรโชต · กิรติ วรพุทธพงศ์ · สุชาติ เตชะสวัสด์วิทย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6223/2567>